

ART DIGITAL: DRETS D'AUTOR

Enllaçant amb la nostra última Newsletter seguim parlant de drets d'autor però aquesta vegada en exclusiva per a l'art digital, ja que en moltes ocasions existeix certa confusió en els termes.

En general tendim a distingir entre l'art tradicional i el digital assenyalant que aquest és tecnològic i la resta no. No obstant això, des d'un punt de vista jurídic no existeix diferència entre un i un altre atès que quan parlem de tecnologia o d'un pinzell ens referim en tots dos casos al fet que són instruments que possibiliten la creació artística.

Igual que en l'art tradicional ens trobem amb classificacions basades en el material o tècnica utilitzada: pintura, escultura, obra gràfica. Així succeeix amb l'art digital que es denominarà d'una o una altra forma segons el suport utilitzat: net.art, videoart, instal·lacions interactives,...

De fet, jurídicament parlant, a la pregunta de si el videoart és una obra plàstica o una obra audiovisual, ens trobem amb un criteri consensuat: tot i que el videoart s'expressa per mitjà d'imatges associades o fins i tot en moviment és una obra plàstica perquè la seva composició múltiple d'imatges obeeix a criteris estètics de color i forma.

Així doncs, la protecció que gaudiran totes aquestes creacions artístiques, sigui el que sigui la seva tècnica o suport, serà idèntica en el nostre ordenament jurídic.

Setembre 2014

És per això que, als creadors de l'art digital també els correspondran els drets d'autor pel fet d'haver estat els creadors de la seva obra, tal com es reconeix en la nostra actual Llei de Propietat Intel·lectual.

Com ja vam assenyalar en el seu moment, aquests drets d'autor es recullen com a drets morals, d'explotació (reproducció, distribució, comunicació pública i transformació de l'obra) i de participació (o droit de suite).

No hi ha dubte doncs que el propietari o titular dels drets d'autor sobre l'obra és el propi artista. Ja parlem de drets morals com de drets patrimonials. Els primers l'artista mai els podrà cedir, al contrari que els segons que sí podrà cedir.

D'aquesta forma, la creació ja neix legalment i de forma sobrevinguda amb el que es denomina "Copyright", el qual garanteix que terceres persones no puguin utilitzar (copiar, distribuir, comunicar públicament ni transformar) l'obra sense el permís exprés i per escrit del seu autor.

Així doncs, el galerista, qualsevol que sigui l'obra de l'artista o el material o suport utilitzat pel mateix, deurà sol·licitar a l'artista la cessió dels drets d'autor. Aquesta cessió l'artista l'haurà de concedir sempre per escrit i de forma onerosa o gratuïta. Òbviament, els drets d'autor són un bon punt a negociar en tota relació galerista – artista, la qual, recordem, s'haurà de plasmar en un contracte escrit el qual pot servir perfectament com a mitjà de cessió dels esmentats drets.